

LBDIS | We know
books

Henryk Sienkiewicz

Să-L urmăm pe Hristos

Traducere de mitropolitul Irineu Mihălcescu

Ediție îngrijită de Maria Anghel

Editura CARTHEMIA

București, 2025

Cuprins

Henryk Sienkiewicz	
Să-L urmăm pe Hristos	5
Janko muzicantul	71
Ivan Turgheniev	
Prepeșița.....	87
Francis Jammes	
Calea vieții	101

1

Caius Septimius Cina, patrician roman, își petrecuse tinerețea în mijlocul legiunilor, unde îndurase traiul aspru al vieții de campanie.

Mai târziu, se întoarse la Roma ca să se bucure de gloria dobândită și să guste plăcerile vieții înlesnite de marea sa avere, care începuse să scadă puțin. Se răsfăța în tot ce îi putea da marele oraș.

Noapțile și le petrecea în ospete prin mărețele vile din suburbii, iar zilele i se scurgeau în exerciții cu laniștii¹, în discuții cu retorii, în băi, unde se auzeau tot felul de dispute și se povestea despre toate nimicurile din capitală și din lume, sau în circ, luptând cu gladiatorii, ori între cântăreții greci din liră, între ghicitoarele din Tracia și frumoasele dansatoare din insulele arhipelagului.

¹ Cei care cumpărau și formau gladiatori

De la vestitul Luculus – unchiul său după mamă – moștenise gustul pentru bucatele alese. La masa lui se găseau vinuri grecești, stridii de Neapole, cu languste cărnose din Pont, gătite cu miere de Numidia. Tot ce avea Roma mai bun trebuia să aibă Cina, începând de la peștele din Marea Roșie și până la potârnichea albă de pe malurile Boristenei.

De toate acestea se bucura nu ca un soldat lacom, ci ca un patrician rafinat.

Își pusese în minte că are, și poate că într-adevăr avea, pricepere pentru artă. Îi plăceau statuile descoperite în ruinele Corintului, lămpile de Atica, vasele de Etruria sau cele aduse din ținuturile brumoase ale Xerexului, mozaicurile romane și țesăturile de Euftrat, aromele de Arabia și toate nimicurile care umpleau golul vieții de patrician.

Ca amator și cunoscător de asemenea lucruri, putea discuta despre ele cu bătrâni știrbi, care își împodobeau capetele pleșuve, când se puneau la masă, folosind cununi de

trandafiri, iar după masă mestecau frunze de vanilie, ca să-și parfumeze respirația.

De asemenea, simțea și știa să prețuiască frumusețea unei fraze din Cicero, a unui vers din Horațiu sau Ovidiu. Învățat de un retor atenian, vorbea fluent limba greacă, știa pe dinafară cântece întregi din *Iliada* și declama, cu paharul în mână, versuri din Anacreon, până când se ametea sau răgușea.

Datorită profesorului său și a altor retori, era stăpân pe destule cunoștințe filosofice ca să poată înțelege arhitectura diferitelor monumente ale cugetării ridicate în Grecia și în colonii, și știa că din ele nu mai rămăseseră decât ruine.

Cunoștea în persoană mai mulți filosofi stoici, pe care nu-i putea suferi din cauză că-i socotea drept un partid politic și niște schimnici care disprețuiau bucuriile vieții. Scepticii¹ stăteau adeseori la masa lui, dă râmau între

¹ Filosofi care afirmau că nu se poate ști nimic sigur

două feluri de mâncare întregi sisteme filosofice și declarau, cu paharele pline, că plăcerea e o deșertăciune, adevărul ceva ce nu se poate ajunge și scopul vieții înțeleptului, liniștea nestingherită.

Toate acestea ajungeau la urechea sa, dar el nu le dădea nicio importanță. Nu susținea nicio părere și nici nu ținea să aibă vreuna. Pentru el, Caton era întruparea unei mari energii însoțite de o mare prostie. După el, viața era o mare peste care suflă vântul din toate părțile, iar înțelepciunea consta în a întinde pânzele astfel încât suflarea vântului să mâne corabia.

În afară de aceasta, își prețuia mult spatele lat, stomacul tare, capul frumos de roman cu profil de vultur și fălci puternice. Își da seama că, înzestrat cu aceste însușiri, va putea răzbi în viață.

Fără să facă parte din școala scepticilor, în viață era sceptic și în același timp și

hedonic¹, deși știa bine că plăcerea și fericirea nu sunt același lucru.

Nu avea cunoștință despre adevărata doctrină a lui Epicur², și tocmai de aceea se credea epicurean.

În general, prețuia filosofia ca pe un exercițiu intelectual, tot atât de folositor ca și cel predat de laniști. Îndată ce discuția îl obosea, se ducea la circ, ca să vadă curgând sânge.

În zei credea tot atât de puțin ca și în virtute, în adevăr și în fericire. Credea numai în farmece; avea superstițiile sale, iar învățăturile secrete ale religiilor orientale îl atrăgeau.

Cu sclavii era bun, dacă plictiseala nu-l împingea la cruzimi.

Asemăna viața cu o mare amforă³, care e cu atât mai prețioasă, cu cât vinul care o

¹ Școală filosofică care socotea plăcerea ca fiind scopul vieții

² Filosof grec care susținea că scopul vieții este plăcerea intelectuală și liniștea sufletească

³ Urcior de pământ în care se păstrau vinurile

umple e mai scump. Și avea grijă să și-o umple pe a sa cu cel mai bun. Nu iubea pe nimeni, dar îi plăceau multe lucruri, inclusiv propriul cap cu fruntea înaltă și eleganța piciorului său de patrician.

În cei dintâi ani din această parte a vieții sale vesele i-a plăcut să minuneze Roma, ceea ce i-a reușit de mai multe ori, dar după aceea se dezinteresă de orice.

2

În sfârșit, ruina veni.

Averea sa trecu la creditorii, iar lui nu-i mai rămase decât oboseala sufletească, ca după o muncă istovitoare, precum și un sentiment pe care până atunci nu-l mai încercase, o neînțeleasă și adâncă neliniște.

Se bucurase destul de bogăția sa, gustase din iubire, așa cum o înțelegea lumea pe atunci, se desfătase în plăceri, se îmbătase cu

gloria de militar, simțise emoțiile primejdiilor. Aproape mai mult sau mai puțin de marginile cugetării omenești, cunoscuse poezia și arta și se putea mândri că a luat de la viață tot ce ea îi putea da.

Și totuși simțea că scăpase din vedere ceva ce era foarte însemnat. Nu știa însă ce anume era, și în zadar își bătea capul să afle.

Deseori căuta să alunge gândurile, să înlăture neliniștea care îl cuprinsese, să se convingă că nu mai era, că nu mai putea fi nimic în viață, dar neliniștea, în loc să se micșoreze, se mărea și încă în așa măsură, că i se părea că are de dus, nu numai grija lui, ci pe a Romei întregi.

Îi invidia pe sceptici și îi considera proști, pentru că afirmau că golul poate fi umplut cu nimic. Se părea că în el trăiesc doi oameni dintre care unul se mira de neliniștea lui, iar celălalt o găsea foarte la locul ei.

După risipirea averii, fu trimis, datorită influenței legăturilor sale familiare, ca guvernator în Alexandria, cu speranța că în această